

Til: Deltakere på SOS 2001, Moderne sosiologisk teori, høsten 2003.

Fra: Ragnvald Kalleberg

Om: Disposisjon og stikkord til forelesning

Tid/sted: Tirsdag 16/9-03, kl. 12.15-14. Aud. 1, ES (?).

- Kurslitteratur: Bourdieu og Skjervheim.
- Kompendium kommet?
- Lagt ut art. om Merton fra TfS.

AVSLUTNING AV FORRIGE GANG (to siste kap. i Layder).

OM FJERNSYNET (BOURDIEU): STUDIO OG KULISSENE.

- Om å stille spørsmål (s. 13-16).
- En usynlig sensur.
- En tildekkende framvisning.
- Sirkulær informasjons sirkulasjon.
- Hurtigtenkere.
- Virkelig falske debatter. Falskt virkelige debatter.
- Motsetninger og spenninger.

KLASSISK JOURNALISTIKK OG NY MEDIE-IDEOLOGI. SKJERVHEIM.

- To typer talekunst (retorikk): saksbasert og frittsvevende.
- Platon som vår fremste medieteoriker.
- Den klassiske journalistikken.
- Modernisering eller utakt?
- Journalisten og journalismen i informasjonssamfunnet.
- Kritikk av Dahls medieteorier.
- Instrumentell og kommunikativ handling.

OPPGAVER fra forrige gang: 1) Gjør rede for Bourdieus bidrag, med utgangspunkt i modellen av forskningsopplegg. 2) Gjør rede for likheter og forskjeller mellom Skjervheims og Bourdieus bidrag. 3) Kan perspektivet "kolonisering av livsverden" (Habermas) anvendes i Bourdieus analyse av fransk TV-journalistikk?

Øvingsoppgaver SOS2001. Høsten 2003. (Fra Aakvaag).

- 1) a) Redegjør for hovedtrekk i Parsons' samfunnsteori, slik Layder presenterer dem.
- b) Hvorledes løser Parsons ifølge Layder mikro—makro-problemet?
- c) Redegjør deretter for ulike former for kritikk av Parsons og drøft holdbarheten av denne.

2) a) På hvilken måte skiller vurderende og konstaterende spørsmål og forskningsopplegg seg fra hverandre?
b) Hva er forholdet mellom konstaterende og vurderende elementer i Skjervheims artikkel "Den klassiske journalistikken og den nye medieideologien"?
c) Finnes det likheter i perspektiv og konklusjoner mellom Skjervheims analyse av den nye medieideologien og Bourdieus analyse av fjernsynet? Hva med forskjeller?

3) a) Redegjør for elementene i et forskningsopplegg. Hva er det innbyrdes forhold mellom disse elementene?
b) Beskriv deretter Mertons studie av den selvoppfyllende spådom med utgangspunkt i Kallebergs forskningsopplegg.
c) Drøft hvorvidt det på bakgrunn av denne artikkelen er mest rimelig å kalle Merton for "positivist" eller "etterpositivist".

4) a) Hva kjennetegner "sosiologisk fantasi"?
b) Både Habermas og Merton har foretatt studier av universiteter og deres normgrunnlag. Redegjør kort for hovedtrekkene i deres forståelse av universiteter og forskning.
c) I hvilken grad preges deres arbeider av sosiologisk fantasi?

5) a) Redegjør for Habermas' teori om kommunikativ handling. Legg særlig vekt på den betydning Habermas tilegger språk og kommunikasjon for handling og koordinering av handlinger.
b) Beskriv deretter hovedtrekkene i Habermas' generelle samfunnsteori med utgangspunkt i skillet mellom livsverden og system.
c) Lykkes Habermas løse mikro—makro-problemet med tesen om systemenes frikobling fra og kolonisering av livsverden?

6) a) Beskriv hovedtrekkene i Foucaults sosiologiske analyse av moderniseringsprosessen. Hva kjennetegner ifølge Foucault moderne samfunn sammenlignet med førmoderne? Legg særlig vekt på begrepene kunnskap og makt.
b) Foucault omtales gjerne som representant for en "postmoderne" sosiologisk retning. Hva kjennetegner denne retningen? Er det rimelig å omtale Foucault som representant for en postmoderne sosiologi?
c) Drøft til sist likheter og ulikheter i modernitetsforståelse hos Foucault og Habermas med utgangspunkt i Habermas' påstand om moderniteten som et "ufullendt prosjekt".